

Õiguskantsler

Vladimir Svet
Kliimaministeerium
info@kliimaministeerium.ee

Teie nr

Meie 31.10.2024 nr 6-4/241714/2406371

Sõidusoodustused Munalaid-Manilaid laevaliinil

Austatud minister

Õiguskantsleri poole pöördus avaldaja palvega kontrollida Pärnu Linnavolikogu 17.10.2024 määruse nr 19 „[Munalaid- Manilaid laevaliinil piletihindade kehtestamine](#)“ (edaspidi volikogu määrus) õiguspärasust. Sellega seoses palun Teil selgitada majandus- ja taristuministri määrmuses Manija külas elavatele inimestele ette nähtud sõidusoodustuse korda.

Volikogu määruse järgi on Munalaid-Manilaid avalikul laevaliinil uus üksikpileti hind 2 eurot, kohaliku väikesaare elaniku üksikpileti sõidusoodustust pole ette nähtud. Samas kehtib ka majandus- ja taristuministri 30.04.2021 [määrus](#) nr 20 “Avaliku teenindamise lepingu alusel teostataval liiniveol sõitja kõrgeim piletihind, sõiduki ja selle haagise piletihinnad ning sõidusoodustused Eesti mandri ja väikesaarte vahelistel laevaliinidel“ (edaspidi ministri määrus), mille järgi võib sõidusoodustusega 50% sõitjapileti hinnast sõita Munalaid- Manilaid laevaliinil isik, kelle elukoha aadress rahvastikuregistris on Pärnu linna Manija külas (ministri määruse § 3 lg 1 p 6).

Seega, hiljuti vastu võetud volikogu määruse järgi ei sõltu üksikpileti hind pileti ostja elukohast. Ministri määruse järgi on saarel elaval inimesel õigus osta pilet 50% soodustusega.

Pärnu Linnavolikogu istungil¹ selgitasid eelnõu tutvustanud Toomas Rõhu ja linnasekretär Taavi Käär, et ministri määrus reguleerib maakonnaliine. Munalaid-Manilaid laevaliin on aga kohalik liin ning seetõttu pole Pärnu Linnavolikogu ja ministri määrusega ettenähtud sõidusoodustuste vahel vastuolu. Volikogu määrus reguleerib kohalikkude sõitjatevedu väikelaevaga (maksimaalselt 10 inimest). Olemas on ka riigi korraldatud praamivedu mõnel päeval nädalas, millega saab vedada ka mootorsõidukeid (ning viimasel juhul kehtib ministri määrus).

Ministri määrusest ei nähtu üheselt, et 50% sõidusoodustuse kehtestamine Munalaid-Manilaid laevaliinil isikule, kelle elukoha aadress on Manija külas, puudutab üksnes maakonna- ja kaugliine ega kehti valla- ja linnaliinidel. Määruse pealkirjast võib järeldada, et see hõlmab kõiki avaliku teenindamise lepingu alusel teostatava liiniveo piletihindu ning Eesti mandri ja väikesaarte vaheliste laevaliinide (olenemata sellest, kes on avaliku liiniveo korraldaja) sõidusoodustusi. Ka

¹ Istung järelevaadatav siin: <https://www.youtube.com/watch?v=kV8r-4m32dg>, teine päevakorrapunkt.

pole määruse tekstis täpsustusi, mille põhjal saaks järeldada, et avalikud liinid, mida korraldavad vallad või linnad, ei ole määruse reguleerimisalas.

Ühistranspordiseaduse volitusnormidest kõrgeima piletihinna kehtestamiseks nähtub küll, et ministril pole pädevust kehtestada piletihinna valla- või linnasisesel sõitjateveol (sh väikelaeva ja parvlaevaliikluses), see õigus on vallal või linnal. Ühistranspordiseaduse (ÜTS) § 31 lg 2 p 3 järgi kehtestab avaliku teenindamise lepingu alusel teostatava liiniveo sõidukilomeetri kõrgeima hinna või kõrgeima piletihinna sõitjateveol bussi-, laeva-, väikelaeva- ja parvlaeva- ning lennuliikluses maakonnaliinil ja kaugliinil valdkonna eest vastutav minister määrusega. ÜTS § 31 lg 2 punkti 4 järgi kehtestab sõidukilomeetri hinna või piletihinna bussi-, trammi-, trollibussi- ning laeva-, väikelaeva- ja parvlaevaliikluses valla- või linnasisesel sõitjateveol (samuti sõitjateveol liinil, mida ÜTS § 4 lõike 2 alusel loetakse valla- või linnaliiniks) valla- või linnavolikogu määrusega.

Teisalt ei ole sõidusoodustuste kehtestamist reguleerivad volitusnormides sõitjateveo soodustuste andmisel nii selget pädevuse jaotust. ÜTS § 36 lg 1 p 2 on sätestatud ministri pädevus kehtestada veeliikluses sõidusoodustusi viitega ÜTS § 25 lg 1 p 3 nimetatud laeva-, väikelaeva- ja parvlaevaliinile. Normis, millele on volitusnormis viidatud, on märgitud, et riigieelarvest võib toetada sõitjatevedu Eesti mandri ning saarte ja väikesaarte vahelisel, Saaremaa ja Hiiumaa vahelisel ning Saaremaa ja Saare maakonna haldusterritooriumil asuvate väikesaarte vahelisel laeva-, väikelaeva- ja parvlaevaliinil. Ministril on seega veeliikluse puhul sõidusoodustuste kehtestamisel avaram volitus kui teeliikluses (mille puhul on ette nähtud, et valla- ja linnaliinidel kehtestab sõidusoodustuse valla- või linnavolikogu). Konkreetne säte puudutab üksnes puudega isikuid, puudega isikute saatjaid ja õpilasi, kuid oluline on välja tuua, et seaduse järgi ei saa välistada ministri pädevust kehtestada sõidusoodustusi ka valla- ja linnaliinidel. Sõidukite üleviimise sõidusoodustusi reguleerivas sättes (ÜTS § 36 lg 3) on samas ette nähtud, et soodustuste kehtestamise pädevus jaotub ministri ning valla- ja linnavolikogu vahel, olenevalt sellest, kas tegemist on maakonna- või kaugliini või kohaliku liiniga.

Pole selge, millise sätte alusel on kehtestatud saarel elavate inimeste sõidusoodustused ning milliseid liine on selle soodustuse kehtestamisel silmas peetud. Volitusnormina võib kõne alla tulla ÜTS § 36 lg 4, ehkki sellele pole määruses viidatud. Mõistliku ja asjakohase põhjuse ning avaliku huvi korral võib kehtestada sõidusoodustusi veel teistele üldiste tunnuste alusel kindlaks määratud sõitjate gruppidele (ÜTS § 36 lg 4). Sama sätte lõikes 5 on loetletud, kes võib lõikes 4 märgitud soodustusi kehtestada. Selles loetelus on valla- ja linnavolikogud, minister ja Vabariigi Valitsus. Siinkohal pole täpsustatud, et ministril on lõikes 4 märgitud soodustusi õigus kehtestada üksnes maakonna- või kaugliinidel. Arvestades riiklike dotatsioonide maksmist kohalikele liinidele, poleks ka ebaloogiline tõlgendus, mille järgi on riigil õigus kehtestada reisijatele sõidusoodustusi, et tagada kohalike elanike paremat ühendust mandriga.

Eespool märkisin, et määruse tekstist ei selgu, et ministri ettenähtud soodustus ei puuduta valla- ja linnaliine. Seega oleks põhimõtteliselt võimalik tõlgendada määruse norme kohalike elanike jaoks soodsamalt, st et ka ministri määruses ette nähtud 50% sõidusoodustus kehtib Manija küla elanikele ka kohalikel laevaliinidel.

Tulenevalt eelnevast ootan Teie seisukohta küsimustes:

- 1) millise ühistranspordiseaduse sätte alusel on kehtestatud ministri määruses ette nähtud kohalike elanike sõidusoodustused ning millistel liinidel need kehtivad?
- 2) kui leiate, et ministri määruses ettenähtud sõidusoodustused kehtivad vaid maakonna- ja kaugliinidel, kuidas on võimalik inimesel seda määrust mõista?

- 3) kas peate võimalikuks tõlgendada ministri määrust kooskõlas Pärnu Linnavolikogu 17.10.2024 määrusega selliselt, et lisaks KOV ettenähtud soodustusele kehtib ka ministri määruses ettenähtud 50%-line sõidusoodustus?
- 4) kas enne Pärnu Linnavolikogu 17.10.2024 määruse vastuvõtmist lähtuti Manilaid- Munalaid kohaliku laevaliini hindades ja sõidusoodustuste määramisel ministri määrusest? Kas mõne teise kohaliku laevaliini puhul lähtutakse jätkuvalt ministri määruses ettenähtud sõidusoodustustest?
- 5) kui olete seisukohal, et kohalikud liinid pole ministri määrusega hõlmatud, kas olete valmis määrust õigusselguse huvides täpsustama?

Palun Teil neile küsimustele võimalusel vastata hiljemalt 15.11.2024.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Olari Koppel
asetäitja-nõunik, õiguskantsleri kantselei direktor
õiguskantsleri ülesannetes

Kristi Lahesoo 693 8409
Kristi.Lahesoo@oiguskantsler.ee